

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

19 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Toma Nadejda,

Judecători - Țurcan Anatolie, Timofti Vladimir, Cobzac Elena, Guzun Ion

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către inculpatul Gagauz Serghei xxxxx, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 22 februarie 2021, în cauza penală privindu-l pe

*Gagauz Serghei xxxxx, născut la xxxxx,
locuitor al xxxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 16.03.2020 – 27.11.2020;

Instanța de apel: 17.12.2020 – 22.02.2021;

Instanța de recurs: 22.04.2020 – 19.10.2021.

Asupra recursului declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 27 noiembrie 2020, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Gagauz Serghei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal la pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 160 ore.

A fost hotărâtă soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat următoarele circumstanțe de fapt:

Gagauz Serghei, la data de 11.02.2020, în jurul orelor 22:20 min., nedeținând permis de conducere și fiind în stare de ebrietate, a urcat la volanul automobilului de model „xxxxx”, cu numărul de înmatriculare xxxxx și s-a deplasat pe str. Ștefan cel Mare din mun. Cahul, conducând mijlocul de transport pe drumurile publice, încălcând astfel regulile de securitate a circulației rutiere și anume:

- art.19 alin.(2) din Legea nr.131 din 07.06.2007, privind siguranța traficului rutier, care prevede că „ Conducătorul de autovehicul este obligat să se supună, la solicitarea agentului de circulație, procedurii de testare a aerului expirat și examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei ori consumului de droguri și de alte substanțe psihotrope sau de medicamente cu efecte similare.

- punctul 10 subpunctul 2), a) din Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009, care prevede că „Persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede și, la cererea polițistului, polițistului de frontieră, ofițerului echipei mobile a Serviciului Vamal, este obligată să înmâneze pentru control permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus.

- punctul 14 subpunctul a) din Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009, care prevede că „Conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere.

În perioada de timp, 11.02.2020, orele 23:20 – 12.02.2020, orele 00:00, conducătorul mijlocului de transport Gagauz Serghei, aflându-se în incinta Inspectoratului de Poliție Cahul, a refuzat să se supună testării alcoolscopice, totodată a refuzat să se deplaseze la Spitalul raional Cahul, pentru a fi examinat medical în vederea constatării alcoolemiei, stării de ebrietate și a naturii ei, încălcând astfel prevederile regulamentului circulației rutiere și anume: punctul 11 subpunctul j) din Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009, care prevede că Conducătorul de vehicul este obligat să se supună, la solicitarea polițistului, procedurii de testare a aerului expirat sau, după caz, examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei, consumului de droguri ori de alte substanțe. art.33 alin.(3) lit. c) din Legea nr.131 din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, care prevede că „ Conducătorul de autovehicul este obligat să se supună, la solicitarea agentului de circulație, procedurii de testare a aerului expirat și examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei ori consumului de droguri și de alte substanțe psihotrope sau de medicamente cu efecte similare ”.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia a declarat apel, procurorul Cara Mihail, care a solicitat casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit de prima instanță, prin care lui Gagauz Serghei recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, să-i fie stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) luni, cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului declarat, acuzatorul de stat a invocat dezacordul cu modalitatea de individualizare a pedepsei penale înfăptuită de către prima instanță, pe care o consideră prea blândă. Consideră că prima instanța nu a apreciat faptul că anterior prin sentința Judecătorei Comrat din 24.04.2019, cu aplicarea art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală Gagauz Serghei a fost recunoscut și condamnat în baza art.264¹ alin.(4) din Codul penal, la pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 160 ore, fapt ce atestă că Gagauz Sergiu nu a conștientizat caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și nu s-a reeducat, fiind comisă o infracțiune similară.

Mai mult, prin conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate, Gagauz Serghei a pus în pericol nu numai viața și sănătatea sa, dar și a altor participanți la traficul rutier, iar faptul că nu s-au produs careva urmări mult mai grave, s-a datorat în primul rând acțiunilor

colaboratorilor de poliție, care au stopat persoana ce conducea mijlocului de transport în stare de ebrietate.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 22 februarie 2021, a fost admis apelul declarat, casată parțial sentința în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Gagauz Serghei recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, probele fiind apreciate corect prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, prima instanță corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Gagauz Sergiu de săvârșirea infracțiunii imputate.

În această ordine de idei, instanța de apel a menționat că, analizând materialele cauzei, în raport cu normele relevante la caz, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art.364¹ alin.(1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, n-a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că, nu poate fi reținută o altă situație de fapt decât cea reținută de către prima instanță.

Cu privire la motivele invocate în apel, ce vizează pedeapsa aplicată inculpatului Gagauz Serghei, instanța de apel a reținut ca fiind relevante argumentele acuzatorului de stat care a indicat în apelul declarat că instanța de fond nu a ținut cont de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite de Gagauz Serghei, de comportamentul lui în momentul comiterii infracțiunii și după consumarea acesteia, de personalitatea acestuia, pronunțând o hotărâre neîntemeiată și neargumentată, pedeapsa stabilită fiind contrară prevederilor articolelor 61 și 75 din Codul penal.

În acest sens, instanța de apel a reținut că, din materialele cauzei rezultă că, inculpatul Gagauz Serghei potrivit cazierului contravențional a comis 25 contravenții (f.d.32-33), în privința acestuia sunt intentate 7 cauze penale, fapt confirmat prin revendicarea anexată la materialele cauzei (f.d.31), circumstanțe care atestă faptul că inculpatul nu a făcut concluziile necesare și respectiv pedepsele anterioare nu l-au determinat să pășească pe calea corijării.

Faptul că inculpatul Gagauz Serghei nu a conștientizat faptele săvârșite și urmările acestora se atestă și prin existența cauzelor intentate în privința lui Gagauz Serghei de către IP Comrat în baza art.264¹ alin.(3), (4) Cod penal, reflectate în revendicare, și anume ultimul a comis anterior infracțiuni similare însă nu a conștientizat caracterul și gradul de pericol al faptelor comise.

În atare împrejurări instanța de apel a conchis asupra incorectitudinii aplicării pedepsei sub formă de 160 ore de muncă neremunerată în folosul comunității în privința lui Gagauz Serghei, or aceasta se statuează având în vedere personalitatea inculpatului care anterior a mai săvârșit infracțiuni similare, însă nu a pășit pe calea corijării și continuă să apară pe banca acuzaților.

Instanța de apel a indicat că, nu pot fi reținute argumentele inculpatului precum că, infracțiunile săvârșite au fost comise din greșală, or frecvența încălcărilor comise de inculpat, precum și comiterea infracțiunilor analogice vorbesc despre faptul că Gagauz Serghei nu a conștientizat caracterul faptelor comise și gravitatea acestora.

Evaluând în cumul toate aceste circumstanțe, instanța de apel a considerat oportun de a stabili inculpatului Gagauz Serghei pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.264¹ alin.(4) Cod penal, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Criteriile de individualizare a pedepsei aplicabile cazului din speță stipulează că pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 8 luni pentru Gagauz Serghei este una legală și echitabilă în raport cu fapta săvârșită, care corelează cu criteriile de individualizare de la art.art.75-78 Cod penal. Comportamentul inculpatului Gagauz Serghei de după săvârșirea infracțiunii nu prezintă acea siguranță că dânsul poate însuși efectele de reeducare ale legii penale fără executarea reală a acestei pedepse.

Aceste circumstanțe au determinat instanța de apel de a considera, că pedeapsa cu închisoarea va asigura restabilirea echității sociale, corectarea și reeducarea inculpatului Gagauz Serghei în realizarea scopului legii penale stabilit la art.61 Cod penal.

5. Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, inculpatul Gagauz Serghei declară recurs ordinar, care fără a indica careva temeuri de declarare a recursului din cele conținute la art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei și menținerea sentinței primei instanțe.

În motivarea recursului declarat inculpatul susține că, instanța de apel la pronunțarea soluției adoptate a luat în considerație doar argumentele invocate de către procuror, fără a da apreciere argumentelor invocate de către partea apărării în ședința de judecată.

6. Procurorul a prezentat referință pe marginea recursului inculpatului, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art.art.61, 75 Cod penal.

7. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul declarat urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Conform art.435 alin.(1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, adoptând soluția respectivă în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Reieșind din conținutul cererii de recurs, Colegiul penal lărgit reține că, inculpatul nu invocă vreun temei de drept prevăzut la alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, însă apreciază ca fiind prea aspră pedeapsa aplicată de instanța de apel, invocând că instanța eronat a stabilit circumstanțele cauzei care individualizează pedeapsa aplicată, solicitându-se menținerea sentinței primei instanțe, prin urmare această poziție se circumscrie temeiului de casare prevăzut de art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală.

Analizând argumentele recurentului prin prisma temeiurilor de drept invocate, Colegiul penal lărgit conchide, că acestea sunt nefondate și urmează a fi respinse din considerentele descrise în continuare.

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Colegiul penal lărgit reține că, persoanei declarate vinovate, urmează să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, instanța de recurs reamintește că, categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Așadar, cu referire la argumentele recurentului precum că, instanța de apel, i-a aplicat inculpatului o pedeapsă prea aspră, care nu este una echitabilă, Colegiul penal lărgit consideră că acestea sunt neîntemeiate, deoarece din conținutul deciziei instanței de apel, rezultă clar motivele pentru care a fost casată sentința în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Gagauz Serghei, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa închisorii pe un termen de 8 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de apel corect a conchis că, la stabilirea pedepsei, prima instanță nu a ținut cont de gradul de pericol social al faptei săvârșite de către inculpat, de comportamentul acestuia, în momentul comiterii infracțiunii și după consumarea acesteia, de personalitatea acestuia, care anterior s-a mai aflat în conflict cu legea, fiind condamnat anterior pentru o infracțiune similară (f.d.31), potrivit cazierului contravențional a comis 25 contravenții (f.d.32-33), fapt ce atestă că inculpatul nu a realizat scopul de corecție a pedepsei.

În acest sens, instanța de apel a menționat că, deși inculpatul a recunoscut vina, solicitând examinarea cauzei în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, realizarea scopului pedepsei penale prevăzut la art.61 Cod penal, în privința inculpatului, poate avea loc doar prin un regim sancționator mai dur, pentru a fi posibilă atingerea scopurilor pedepsei.

Ca urmare, instanța de recurs menționează și faptul că, la stabilirea pedepsei închisorii, instanța de apel a ținut cont de personalitatea inculpatului, de faptul că acesta anterior a fost

condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni similare, a recunoscut vinovăția și a solicitat ca judecarea cauzei să fie înfăptuită în procedura simplificată.

Instanța de recurs reține că, solicitarea inculpatului privind menținerea sentinței prin care în privința acestuia a fost stabilită o pedeapsă mai blândă, solicitare care de fapt nici nu a fost motivată de către recurent, este neîntemeiată, or doar faptul că ultimul nu este de acord cu pedeapsa stabilită de către instanța de apel, considerând-o prea aspră, nu poate servi ca circumstanță pentru aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse mai blânde.

Instanța de recurs mai notează și faptul că, din analiza deciziei recurate, s-a stabilit că erorile de drept invocate în recursul ordinar nu și-au găsit confirmare, dat fiind faptul acestea, în esență au fost abordate în decizia instanței de apel, care la examinarea cauzei a respectat prevederile art.art.414 alin.(1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor aspectelor ce țin de individualizarea pedepsei, hotărârea emisă cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția, motivare pe care instanța de recurs ordinar o însușește integral reieșind din temeinicia acesteia, acțiune ce este conformă practicii CtEDO, expuse inclusiv în pct.37 a hotărârii *Albert c. România din 16.02.2010*.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel, nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, fapt ce impune respingerea, ca inadmisibil a recursului ordinar declarat, cu menținerea deciziei atacate.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE:

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către inculpatul Gagauz Serghei Andrei, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 22 februarie 2021, în cauză penală privindu-l pe *Gagauz Serghei xxxxx*, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **26 noiembrie 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Țurcan Anatolie

Timofti Vladimir

Cobzac Elena

Guzun Ion

Opinie separată a judecătorului Anatolie Țurcan

Conform art.art.339 alin.(7), 340 alin.(3) Cod de procedură penală.

Prin sentința Judecătorei Cahul (sediul Central) din 27 noiembrie 2020, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, Gagauz Serghei a fost condamnată în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, la pedeapsă sub formă de 160 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

2. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 22 februarie 2021, a fost admis apelul declarat de către procuror, casată parțial sentința în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță:

- în privința lui Gagauz Seghei, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, se stabilește pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

3. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, ... 1) recunoașterea vinovăției care atrage incidența procedurii simplificate, nu poate fi valorificată ca o circumstanță atenuantă prevăzută de art.76 alin.(1) lit. F0 Cod penal, deoarece ar însemna că aceleiași situații de drept să i se acorde o **dublă valență juridică**; 2) potrivit cazierului contravențional (f.d.32-33) Gagauz Serghei a comis 25 contravenții și #0 potrivit revendicării (f.d.31) în privința acestuia sânt intentate 7 cauze penale.

4. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 19 octombrie 2021, a fost respins recursul ordinar declarat de către inculpatul Gagauz Serghei, cu menținerea deciziei atacate.

5. În conformitate cu art.art.339-340 Cod de procedură penală, expun opinia separată, reieșind din următoarele considerente:

1) - a fost casată (parțial în latura pedepsei) sentința, **argumentând în mod eronat** că, s-a acordat o **dublă valență juridică** făcându-se referire la p.35 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.13 din 16.12.2013;

2) - instanța de apel a reținut că, inculpatul Gagauz Serghei potrivit cazierului contravențional a comis 25 contravenții și în privința acestuia sunt intentate 7 cauze penale, însă **contrar prevederilor art.414 alin.(2) și (6) Cod de procedură penală**,

și-a întemeiat concluziile de agravare a pedepsei în privința persoanei recunoscute vinovate, pe probe care nu au fost verificate în instanța de apel, fără a-i permite sau acorda posibilitatea inculpatului să se expună asupra argumentelor (motivelor) puse la baza soluției, fapt ce echivalează și cu încălcarea dreptului la apărare.

Pentru aceste motive am considerat că, în speță, ar fi corectă soluția de admitere a recursului declarat, cu casarea deciziei instanței de apel.

